

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂRE nr. 1069

din 03 Decembrie 2009

Sub nr.1193/IJ/902/SIJ/2009, Inspecția Judiciară a înaintat Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii Raportul de control efectuat la Curtea de Apel Suceava și instanțele arondate, pentru verificarea directă privind eficiența managerială și modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente de către judecătorii cu funcții de conducere, pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor, ca serviciu public.

Analizând rezultatul verificărilor efectuate, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Prin Hotărârea nr. 274/09.04.2009 a Secției pentru Judecători a Consiliului Superior al Magistraturii s-a dispus efectuarea unui control de fond la nivelul Curții de Apel Suceava, fiind stabilite aspectele ce urmează a fi verificate, și anume: folosirea adecvată a resurselor umane și materiale și demersurile efectuate în vederea asigurării acestora; analiza indicatorilor statistici din perspectiva repartizării judecătorilor pe secții, ședințe de judecată și complete specializate; comportamentul și comunicarea conducerii instanței cu judecătorii, personalul auxiliar, personalul contractual, procurori, justițiabili și ceilalți participanți la actul de justiție și alte instituții; respectarea principiului distribuirii aleatorii a cauzelor și continuității completului de judecată; organizarea și funcționarea

compartimentelor auxiliare; soluționarea cauzelor în termene rezonabile și activitatea desfășurată de prim grefierul/grefierul șef al instanței în vederea îndeplinirii atribuțiilor ce le revin pentru buna funcționare a compartimentelor auxiliare.

Din verificările efectuate de către Inspekția Judiciară, rezultă că activitatea Curții de Apel Suceava și a instanțelor arondate, în perioada 2008 – aprilie 2009, până la data controlului, s-a desfășurat în conformitate cu dispozițiile legale și regulamentare.

În ce privește disfuncționalitățile constatate, Sekția reține că acestea sunt determinate de neaplicarea sau de aplicarea necorespunzătoare a prevederilor legale ce reglementează diferite materii, dar și de anumiți factori obiekțivi, care se regăsesc la nivelul schemelor de personal incomplete sau în starea materială a instanțelor.

Raportat la volumul de activitate al Curții de Apel Suceava și al instanțelor arondate, Sekția pentru judecători apreciază că schemele de personal existente corespund volumului de activitate înregistrat la instanțele respective.

În ciuda numărului adecvat de posturi prevăzute în schemele de personal, la momentul efectuării controlului, la instanțele vizate exista un număr total de 30 de posturi de judecător vacante, motiv pentru care Sekția apreciază necesară demararea procedurilor de ocupare a acestora, cu atât mai mult cu cât numărul redus de judecători este de natură a afecta realizarea, în bune condiții, a actului de justiție.

În aceeași ordine de idei, se impune și ocuparea funcțiilor de conducere ale instanțelor unde acestea sunt vacante, deoarece instabilitatea creată prin delegarea succesivă, chiar a mai multor judecători, pe o funcție de conducere nu poate constitui o bază a unui management eficient.

Din perspectiva exercitării atribuțiilor manageriale, Sekția reține existența unor preocupări pentru derularea unui act de justiție de calitate, la nivelul tuturor instanțelor din raza Curții de Apel Suceava, în prezent, desfășurându-se și lucrări de consolidare, renovare și construcție sediu la unele instanțe în condițiile unor preocupări generale pentru asigurarea dotărilor corespunzătoare desfășurării activității în condiții normale. Au existat, însă, instanțe la care activitatea managerială a fost afectată de lipsa unei conduceri stabile.

Secția constată o tendință de scădere a numărului de cauze vechi și faptul că nesoluționarea unor astfel de dosare a fost determinată de desființarea integrală a hotărârilor și trimiterea cauzelor spre rejudecare, precum și de dificultățile majore care intervin în administrarea probei cu expertiza tehnică. Acestea din urmă constituie o reală problemă în realizarea actului judiciar, iar pentru eliminarea ei se impune a fi reglementată o procedură adecvată, privind organizarea și funcționarea corpului de experți, deoarece actualele dispoziții legale sunt lacunare.

Secția reține că, în general, instanțele din raza Curții de Apel Suceava funcționează cu respectarea dispozițiilor din legi și regulamente, fără a se înregistra disfuncționalități majore, de natură a afecta considerabil realizarea actului de justiție.

S-a constatat că modul de analizare a problemelor de practică neunitară a condus la reducerea semnificativă a situațiilor în care, la nivelul instanțelor amintite, se pronunță soluții diferite în aceeași materie, fiind valorificate eficient ședințele organizate trimestrial la nivelul curții de apel, în conformitate cu art. 26² din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Totodată, s-a constatat că s-a procedat la asocierea tipurilor de termene și, în unele situații, a complexității obiectelor utilizate la nivelul fiecărei instanțe, făcându-se aplicarea recomandărilor cuprinse în nota Inspecției Judiciare nr. 2104/IJ/1708/SIJ/2007, însușită de Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii în ședința din data de 08.11.2007 și comunicată tuturor instanțelor judecătorești.

Cu toate acestea, Secția reține că au fost constatate o serie de deficiențe care vizează, în principal, următoarele aspecte:

I. În ceea ce privește obiectivul vizând modul de respectare a reglementărilor privind repartizarea aleatorie a dosarelor, s-au constatat, în cursul derulării procedurii de control, mai multe aspecte care pot fi incluse în categoria deficiențelor în activitatea Curții de Apel Suceava și respectiv a instanțelor din raza de activitate a acesteia, precum: repartizarea manuală a unui dosar de către președintele instanței; existența unor practici diferite de înregistrare a cererilor de abținere sau recuzare, a rejudecării unei cauze după

casare; nerespectarea dispozițiilor privind planificarea de permanență. Secția pentru judecători reține că, referitor aceste deficiențe, s-a sesizat din oficiu comisia de disciplină.

Totodată, în vederea asigurării unei practici unitare în materia repartizării aleatorii, s-au întreprins demersuri pentru modificarea dispozițiilor regulamentare.

S-au constatat de asemenea deficiențe din perspectiva îndeplinirii condițiilor de fond și respectiv de formă impuse de lege cu referire la desemnarea persoanelor cu atribuții în materia repartizării aleatorii a dosarelor sub aspectul respectării cerinței impuse de art. 95 alin. 4 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Astfel, Secția constată că au existat situații în care activitatea de repartizare efectivă, după înregistrarea dosarului, a fost realizată la momentul efectuării verificărilor de către Inspekția judiciară de către anumiți grefieri, fără ca aceștia să aibă atribuții stabilite anual de către președintele instanței cu avizul colegiului de conducere al instanței sau fără a exista un document datat ce atestă aducerea la cunoștința acestor persoane a atribuțiilor menționate.

II. Cu referire la obiectivul privind organizarea eficientă a activității, a asumării responsabilității și a aptitudinilor manageriale din perspectiva măsurilor dispuse pentru organizarea și buna funcționare a instanțelor, precum și a managementului resurselor umane, Secția pentru judecători reține, de asemenea, anumite aspecte care constituie deficiențe în îndeplinirea acestor atribuții.

Astfel, Secția constată că a existat o instanță la care nu a fost asigurată conducerea în condițiile impuse de lege, funcția de președinte fiind exercitată „în fapt” de către o doamnă judecător, în temeiul unui ordin de serviciu, prin care, a fost desemnată să îndeplinească atribuțiile ce-i revin președintelui instanței „în lipsa acestuia sau în toate situațiile de imposibilitate temporară de exercitare a funcției”, în condițiile în care noțiunea de vacantarea funcției de președinte nu echivalează cu o „lipsă a președintelui instanței” și nici cu o „imposibilitate temporară de exercitare a funcției”. Această deficiență s-a datorat inexistenței unei propuneri de delegare a unei persoane pe funcția de președinte, din partea instanței superioare.

Conform dispozițiilor art. 14 alin.3 din Regulamentul privind transferul și detașarea judecătorilor și procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor și procurorilor în alte funcții de conducere, precum și numirea judecătorilor în funcția de procuror și a procurorilor în funcția de judecător, adoptat prin hotărârea nr.193/09.03.2006 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, propunerea de delegare pentru președintele judecătorei se prezintă președintelui curții de către președintele tribunalului conform art. 14 alin.5, iar președintele curții de apel o transmite Consiliului Superior al Magistraturii însoțită de punctul său de vedere. În cazul judecătorei în cauză președintele tribunalului nu a înaintat o propunere pentru delegarea unui judecător în funcția de conducere, astfel că președintele curții de apel nu avea cum să dea curs dispozițiilor din Regulament.

Secția pentru judecatori apreciază că omisiunea rezolvării situației menționate mai sus, a fost de natură a afecta bunul mers al instanței, întrucât nu poate fi angajată o responsabilitate din perspectiva exercitării atribuțiilor manageriale, în situația în care persoana în cauză nu a fost desemnată în condițiile legii cu exercitarea acestor atribuții.

Faptul că delegarea atribuțiilor a fost dispusă prin hotărâre a colegiului de conducere nu este de natură a fi asimilată unei investiții legale cu exercitarea atribuțiilor specifice funcției, constituind o măsură de compromis.

Cu referire la același aspect, s-a constatat că și la nivelul respectivului tribunal există deficiențe, sub aspectul modalității de exercitare a atribuțiilor prevăzute de art. 12 alin. 1 lit. g din Regulamentul de ordine interioară, care stabilește în sarcina președintelui tribunalului prerogativul de a propune Consiliului Superior al Magistraturii numirea în funcția de președinte de secție, după consultarea judecătorilor secției respective și a colegiului de conducere, prin omisiunea de a efectua propunerea pentru numirea președintelui secției penale.

Astfel, în temeiul art. 12 al. 1 lit. g din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, președintele instanței a formulat propuneri, fiind consultat colegiul de conducere și judecătorii secțiilor pentru numirea în funcția de președinte de secție pentru 2 secții ale tribunalului, propuneri aprobate de Consiliul Superior al Magistraturii, care a dispus numirea în funcție. Pentru secția penală președintele instanței

nu a formulat nici o propunere în vederea numirii în funcția de președinte, argumentând prin faptul că, această funcție a devenit vacantă la data de 01 octombrie 2008, iar în urma concursului de promovare din decembrie 2008, secția penală a fost constituită aproape în totalitate din judecători ce au promovat, aceștia neavând experiență profesională la tribunal, motiv pentru care a fost doar propusă delegarea unui judecător, pentru a se putea verifica dacă această persoană are abilități manageriale. Chiar dacă argumentarea președintelui tribunalului constituie un punct de vedere care explică într-o oarecare măsură omisiunea formulării propunerii de numire în funcția de președinte al secției penale în această perioadă, Secția consideră că nu este justificată, deoarece succesiunea mai multor persoane la conducerea acestei secții prin procedura delegării, nu este de natură a responsabiliza judecătorii care exercită temporar această funcție, nu permite cunoașterea temeinică a problemelor reale cu care se confruntă această secție și poate genera incoerență decizională.

III. În ceea ce privește obiectivul privind folosirea adecvată a resurselor umane și materiale și evaluarea necesităților, Secția reține că deficiențele constatate, vizează în esență următoarele aspecte:

Numărul posturilor de grefieri arhivari și respectiv a personalului auxiliar de specialitate care deservește compartimentul arhivă-registratură din raza Tribunalului Suceava la anumite instanțe, cu referire la instanțele care au fost evidențiate în cuprinsul prezentului material, nu corespunde actualelor cerințe care derivă din proiectul privind utilizarea în sistemul judiciar a sistemului de arhivare electronic, fapt care impune reconsiderarea schemelor de personal și respectiv a modului de repartizare a atribuțiilor la nivelul instanțelor.

Reglementarea acestei situații se impune cu atât mai mult cu cât natura atribuțiilor specifice acestui compartiment presupune și un interval de timp în care se asigură serviciul direct cu publicul, iar un volum mare de activitate, împiedică rezolvarea cu celeritate a solicitărilor depuse de justițiabili, care sunt de fapt beneficiarii actului de justiție. Întrucât această necesitate subzistă aproape cu referire la toate instanțele din raza Tribunalului Suceava se impune o redistribuire a atribuțiilor specifice personalului

auxiliar și respectiv formularea unor propuneri pentru suplimentarea statelor de funcții cu posturi cărora le este specifică exercitarea atribuțiilor de această natură.

De asemenea, la multe dintre instanțele din raza de activitate a Tribunalului Suceava, s-a constatat cu referire la același compartiment al instanței, existența unor spații improprii alocate acestui sector, care nu asigură securitatea dosarelor, fapt care a și determinat dispariția unor dosare din arhivă, existând de asemenea spații afectate de igrasie, cu consecințe sub aspectul conservării dosarelor.

IV. Au fost constatate deficiențe privind organizarea și funcționarea instanțelor ca serviciu public din perspectiva modului de îndeplinire a atribuțiilor prevăzute în legi și regulamente, cu referire la următoarele aspecte:

- modul în care se eliberează titlurile executorii emise de instanță;

S-a constatat, astfel, că nu se solicită un mandat expres pentru eliberarea titlului executoriu în situația în care se solicită expedierea titlurilor executorii prin intermediul poștei, și nici în situația în care partea nu se prezintă personal, fiind eliberate consilierilor juridici și respectiv avocaților.

Chiar dacă în Regulament nu se menționează expres necesitatea prezentării mandatului special pentru eliberarea titlului executoriu, în cazul în care cererea este formulată de către reprezentantul persoanei îndreptățite, având în vedere faptul că acest înscris are un regim special și eliberarea sa este posibilă o singură dată, Secția apreciază că se impune solicitarea unui mandat special.

În materie civilă reprezentarea părților în judecată este reglementată de dispozițiile capitolului IV din Codul de procedură civilă, art. 67-72 menționând limitele de exercitare a mandatului.

Astfel, anumite drepturi pot fi exercitate prin reprezentant doar în baza unei procuri speciale, conform dispozițiilor art. 69 alin.1 C.pr.civ., iar cazurile în care existența mandatului este prezumată sunt menționate de alin. 2. Singurele situații în care legea permite exercitarea fără mandat a drepturilor persoanei reprezentate sunt cele referitoare la păstrarea drepturilor supuse unui termen și care s-ar pierde prin neexercitarea lor la timp sau exercitarea oricărei căi de atac.

Din interpretarea sistematică a acestor dispoziții legale se desprinde concluzia că avocatul care a avut mandat pentru reprezentarea părții în timpul judecății nu este îndreptățit să solicite eliberarea titlului executoriu, fără un mandat expres în acest sens, din moment ce nu este prevăzut un termen în interiorul căruia se eliberează titlul executoriu.

O situație specială se înregistrează în cazul persoanelor juridice, care de regulă, sunt reprezentate de unul sau mai mulți consilieri juridici, caz în care se impune ca personalul arhivei să verifice existența raporturilor dintre persoana juridică și consilier, cu menționarea datelor de identificare ale acestuia.

- Cu privire la activitatea biroului persoane juridice s-a constatat că registrele speciale cuprinzând asociațiile și fundațiile constituite în baza Legii nr. 21/1924 nu au fost transmise de către Tribunalul Botoșani judecătorilor arondate, conform art. 84 din O.G. nr. 26/2000.

Totodată, judecătoriile din raza de activitate a Tribunalului Botoșani, nu utilizează programul informatic tip Lotus pus la dispoziție în acest sens de către Ministerul Justiției, iar evidența asociațiilor și fundațiilor, constituite începând cu anul 1990 și a modificărilor intervenite în statutul acestora, este incompletă.

Secția consideră că este recomandată instalarea programului de evidență informatizată a asociațiilor și fundațiilor la nivelul tuturor judecătorilor, completarea tuturor datelor corespunzătoare și transferarea registrelor privind persoanele juridice constituite anterior anului 2001, de la tribunale la judecătorii.

Transferarea datelor evidențiate la nivelul tribunalului în format de hârtie este greu de realizat, în condițiile în care registrul special ținut până în anul 2001 cuprinde asociații și fundații având sediul în localități aflate în raza de competență a tuturor judecătorilor arondate. În această situație, transmiterea registrelor poate fi făcută în format electronic, după completarea datelor cuprinse în programul informatic utilizat de către instanță.

- În ceea ce privește înregistrarea corespondenței de serviciu în registrul prevăzut de art. 83 pct. 18 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor, Secția constată la majoritatea instanțelor din raza Tribunalului Suceava, omisiunea efectuării acestei

operațiuni, corespondența de serviciu nefiind datată și neavând număr de înregistrare, fapt inexplicabil, în condițiile în care această operațiune este necesară pentru a se certifica data emiterii documentului și respectiv data comunicării acestuia, cu consecințe din perspectiva opozabilității.

De asemenea, la unele instanțe, Secția constată faptul că diverse documente care intră în această categorie, respectiv ordine de serviciu, hotărâri ale colegiului de conducere, fișele posturilor, nu au număr de înregistrare. Ori aceste omisiuni, au fost de natură a crea posibilitatea intervenirii unor situații constând în crearea unor documente ulterior derulării procedurii de control însă antedatate, semnate de președintele instanței, fapt care este incompatibil demnității impuse de funcția de magistrat.

- au fost constatate de asemenea deficiențe și în ceea ce privește efectuarea comunicărilor în termenele prevăzute de lege la anumite instanțe din raza Curții de Apel Suceava respectiv omisiunea efectuării comunicărilor în toate situațiile impuse de lege, respectiv în cazul reglementat de art. 108⁴ Cod procedură civilă, inclusiv a încheierilor prin care s-a dispus suspendarea judecării. Cu referire la același aspect, a fost constatată nerespectarea dispozițiilor art. 114 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, procedându-se la efectuarea recomunicărilor de către grefierul delegat la biroul executări civile, fără a fi dispuse de președintele instanței și, de asemenea, fără a se efectua verificări la oficiul poștal sau la agentul procedural. A existat și o instanță la care decizia de recomunicare a hotărârilor a fost luată de grefierul de ședință, fără o dispoziție în acest sens din partea judecătorilor.

- de asemenea au fost constatate situații în care, nu au fost respectate dispozițiile art. 99 alin. 5 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, cu referire la dispoziția privind repunerea pe rol a cauzelor după suspendare, în vederea continuării judecării, care se impune a fi realizată de completul investit aleatoriu cu soluționarea cauzei, iar în situația în care completul a fost desființat sau nu mai funcționează în cadrul instanței, se impune a fi realizată de către completul care are același număr în noua configurație sau, în cazul în care nu mai există un asemenea

complet, de completul imediat următor competent să judece cauza corespunzător fazei procesuale în care se află;

- s-au constatat, de asemenea, deficiențe din perspectiva modului de completare a mențiunilor din registrele de evidență al activității instanțelor, atât în registrul de evidență a redactărilor, nefiind menționată data predării de către judecător a conceptului pentru tehnoredactare, deși această evidență se impune a fi ținută corespunzător, fiind deosebit de importantă în activitatea de evaluare a judecătorilor, un criteriu constituindu-l și redactarea în termen a hotărârilor, cât și în în registrul informativ, sub aspectul consemnării mențiunilor privind data intrării și ieșirii dosarului în și din arhivă, persoana căreia i s-a predat. De asemenea, Secția constată că în registrul de evidență a corpurilor delict, mențiunile nu corespund cerințelor prevăzute de art. 83 pct. 17 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, descrierea corpurilor delict fiind neconformă consemnărilor din nota de custodie.

Au fost, de asemenea, evidențiate deficiențe în completarea registrelor de evidență ale secției penale, cu referire la persoana care efectuează mențiunile privind caracterul reformării; în registrul privind evidența practicii instanțelor de control judiciar, impunându-se efectuarea acestor mențiuni de către un judecător sau de către grefierul delegat sub îndrumarea unui judecător; în registrul de evidență a sesizărilor privind autorizarea efectuării perchezițiilor date de judecător în cursul urmăririi penale, nefiind efectuate integral mențiunile impuse de art. 83 pct. 8 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, dar și în evidențele privind modificările aduse compunerii completului de judecată în situația absenței judecătorilor și, de asemenea, privind modificările aduse repartizării aleatorii a cauzelor, în utilizarea aplicației informatice, la care face referire textul art. 95 alin. 9 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești. Totodată, în completarea condicilor de ședință, s-a omis evidențierea, în unele situații, a motivelor care au condus la amânarea judecării cauzelor.

V. Cu referire la modul de desfășurare a activității de formare continuă a personalului auxiliar, au fost constatate, alături de aspectele pozitive și situații în care, aceste activități au avut un caracter pur formal, în sensul că materialele de învățământ

profesional au fost pregătite în grabă, pentru a răspunde exigențelor controlului de fond, un argument fiind acela că ultima temă la învățământ profesional pe anul 2008 apare în evidențe ca fiind întocmită și susținută de către o persoană ce figurează în concediu medical în acea lună.

De asemenea, s-a constatat că, atât pentru anul 2008, cât și pentru anul 2009 existența, la una dintre instanțele din circumscripția Curții de Apel Suceava, a unei teme identice de învățământ profesional, respectiv „punerea în executare a hotărârilor penale”, ceea ce subliniază lipsa de preocupare pentru realizarea eficientă a activității de pregătire profesională a personalului auxiliar, precum și pentru discutarea problemelor reale cu care se confruntă aceștia în activitatea practică, în condițiile apariției unor multiple modificări ale actelor normative, cu implicații în activitatea practică a grefierului.

În ceea ce privește programul de formare continuă a judecătorilor, au fost abordate în general teme de actualitate, și s-a asigurat desfășurarea în condiții corespunzătoare, însă, nu s-au remarcat criterii în stabilirea acestor teme, de natură a asigura și eficiența unui asemenea demers.

Particularizând această afirmație generală, Secția apreciază că, față de împrejurarea că unul dintre motivele reținute ca fiind o cauză a nesoluționării dosarelor în termen de un an, îl constituie soluțiile de casare cu trimiterea cauzei spre rejudecare, se justifica, anterior stabilirii tematicii, identificarea problematicilor de drept procesual și respectiv de drept material care au generat soluții de această natură și determinarea temelor în raport de un asemenea criteriu. De asemenea, la determinarea acestor teme se impune a fi luate în considerare, inclusiv în cadrul măsurilor de unificare a practicii judiciare la care face referire textul art. 26¹ din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești și particularitățile instanțelor, în raport de specificul litigiilor care au o mai mare predominanță în activitatea fiecărei instanțe și nu în ultimul rând, nivelul de pregătire al judecătorilor care funcționează în cadrul fiecărei instanțe. Aceasta deoarece, interesul realizării unui act de justiție de calitate, impune eforturi în sensul asigurării nivelului corespunzător de pregătire al tuturor judecătorilor care funcționează în cadrul instanțelor din raza Curții de Apel Suceava, fiind inadmisibilă acceptarea unei situații constând în necunoașterea unor reglementări în materia arestării preventive, care

sunt în vigoare din anul 2006, și a căror ignorare încalcă drepturi fundamentale ale persoanelor.

VI. Secția constată, de asemenea, și nerespectări ale unor norme procedurale ce au condus la exercitarea acțiunii disciplinare față de un anumit judecător, urmare a sesizării din oficiu, reținându-se astfel săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. h din legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, constând în încălcarea normelor procedurale, aplicabile în materia verificării legalității măsurii arestării preventive, în procedura instituită prin art. 300¹ Cod procedură penală, din perspectiva respectării garanțiilor prevăzute de art. 159 alin. 3 Cod procedură penală, a dispozițiilor art. 155 Cod procedură penală, a dispozițiilor art. 300² și 160^b Cod procedură penală, a dispozițiilor privind menținerea, prelungirea sau luarea măsurii arestării preventive și a dispozițiilor privind desfășurarea judecății în cauzele cu minori, astfel cum sunt reglementate de art. 485 și 486 Cod procedură penală, din gravă neglijență. Acțiunea disciplinară exercitată a condus la aplicarea unei sancțiuni disciplinare.

- În ceea ce privește modul de administrare a cauzelor de insolvență, Secția constată acordarea unei eficiențe reduse procedurii simplificate la unele instanțe, neprocedându-se la stabilirea termenului pentru depunerea raportului prevăzut de art. 54 din Legea nr. 85/2006 și neluându-se măsuri pentru a se urma procedura prevăzută de acest text de lege, ceea ce a fost de natură a duce la prelungirea duratei procesului.

De asemenea, Secția constată neacordarea unor termene succesive pentru continuarea procedurii, potrivit art. 21 din Legea nr. 85/2006.

Totodată, Secția reține existența, la unele instanțe, a practicii restituirii cererilor unor persoane, în condițiile în care se apreciază că cererile sunt abuziv formulate, fără a se proceda la înregistrarea acestora, respectiv pe cale administrativă. De regulă astfel de măsuri sunt dispuse în cazul cererilor formulate de persoane aflate în stare de detenție, cu referire la care se apreciază că operează prezumția că urmăresc doar să fie transferate din penitenciar și care ar încărca artificial rolul instanței sau prin care se solicită generic chemarea unor persoane în judecată pentru săvârșirea unor fapte penale.

Secția pentru judecatori apreciază că o asemenea procedură este total nelegală contravenind principiului constituțional privind liberul acces la justiție și, de asemenea, dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, conform cărora, orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor sale legitime în exercitarea dreptului său la un proces echitabil, iar accesul la justiție nu poate fi îngrădit. Aceste reglementări instituie regula conform căreia, în lipsa unei dispoziții legale exprese, instanța nu are posibilitatea de a refuza înregistrarea unei cereri cu care petentul a înțeles să o investească, iar existența unor omisiuni în cuprinsul cererilor formulate nu justifică o asemenea măsură, deoarece rezolvarea acestor situații se realizează conform dispozițiilor procedurale, care sunt aplicabile deopotrivă și persoanelor aflate în regim de detenție.

În legătură cu această practică de restituire a cererilor adresate instanței pentru anumite considerente (neachitarea taxei de timbru, neatașarea unor copii pentru comunicare, caracterul incomplet al cererii, nedepunerea originalului procesului verbal de constatare a contravenției etc.), adoptată și de alte instanțe din raza altor curți de apel, Secția pentru judecatori a Consiliului Superior al Magistraturii a dispus, în ședința din 10.09.2009, comunicarea notei nr.1603/IJ/1278/SIJ/2009 întocmită de Inspectia Judiciară, tuturor curților de apel, pentru adoptarea măsurilor necesare înlăturării practicilor ce pot duce la îngrădirea accesului persoanelor la justiție.

VII. Au fost evidențiate în cursul controlului, mai multe situații la nivelul Curții de Apel Suceava în care au intervenit disfuncționalități din perspectiva comunicării și comportamentului conducerii instanțelor cu judecatorii și personalul auxiliar.

Astfel, s-a identificat o situație conflictuală generată de reținerea unei sume de bani din indemnizația lunară, intervenită între un judecător și președintele unei instanțe, pentru a cărei soluționare a fost solicitat sprijinul președintelui curții de apel. Sesizarea judecătorului în cauză a fost, însă soluționată de către Comisia de disciplină pentru judecatori a Consiliul Superior al Magistraturii, apreciindu-se că împrejurarea expusă nu poate fi catalogată ca fiind o abatere disciplinară.

În urma cercetărilor efectuate de către Inspectia judiciară, a rezultat o situație conflictuală existentă între personalul acelei instanțe și președinte, una dintre

nemulțumiri constând în modalitatea bazată criterii „subiective” de repartizare a stimulentele bănești.

Secția reține, însă, că susținerile președintelui Curții de Apel Suceava, vizând nemulțumirile „cvasitotalității judecătorilor Tribunalului Suceava, și respectiv ai celor de la instanțele din raza de activitate a acestuia”, față de președintele Tribunalului Suceava, nu s-au confirmat în cursul verificărilor efectuate.

Astfel, la nivelul instanțelor din raza de activitate a Tribunalului Suceava nu a fost făcută absolut nici o referire vizând existența unor raporturi necorespunzătoare, respectiv a unei comunicări defectuoase cu președintele Tribunalului Suceava.

Situația este similară și în ceea ce privește judecătorii care funcționează în cadrul Tribunalului Suceava, în cursul verificărilor efectuate de către Inspekția judiciară, din perspectiva raporturilor cu conducerea instanței, neevidențiindu-se nici un aspect de natură a conduce la concluzia conform căreia ar exista o lipsă de comunicare cu judecătorul care a exercitat funcția de președinte al instanței, pe perioada care a fost supusă verificării, sau un management defectuos al instanței, în exercitarea acestor atribuții.

De altfel, Secția reține că președintele Curții de Apel Suceava nu a făcut referiri concrete la natura nemulțumirilor „cvasitotalității judecătorilor”, nu a nominalizat judecătorii cu referire la care subzistă aceste nemulțumiri, iar cu prilejul verificărilor efectuate, nu a fost în măsură a preciza, concret, aspectele care pot fi imputabile președintelui Tribunalului Suceava din perspectiva colaborării și respectiv, a comunicării cu personalul instanței.

Secția reține că lipsa de comunicare dintre președintele Curții de Apel Suceava și președintele Tribunalul Suceava nu este de natură a afecta bunul mers al instanței, vizând, în esență, elemente extrinseci activității de conducere a instanței.

Secția constată, așadar că aceste elemente demonstrează existența unor dificultăți psihoindividuale, subiective, de comunicare între cei doi președinți, derivând din particularitățile personale ale acestora, care se impun a fi depășite, în condițiile în care interacțiunea și respectiv interinfluențarea cu toți membrii sistemului organizațional constituie aspecte care sunt de esență oricărei activități de conducere.

De altfel, disfuncționalitățile în comunicare nu pot fi imputabile exclusiv unuia dintre cei implicați în actul comunicării și nu sunt insurmontabile, iar climatul interinstituțional poate fi îmbunătățit, prin abordarea unor tehnici manageriale care să nu ignore principiul conform căruia, stilul de conducere nu acționează izolat, de sine stătător, ci corelat cu alte variabile care nu pot fi ignorate, fiind necesară reconsiderarea conduitei fiecăruia dintre cei implicați în această situație, pentru a se evita alterarea climatului organizațional în cadrul instanțelor în care funcționează.

Astfel de probleme de natură relațională au fost evidențiate și la Judecătoria Gura Humorului, cu deosebirea că președintele instanței a demonstrat tact și abilități în gestionarea conflictului care avea conotații mult mai acute decât cel la care s-a făcut referire mai sus.

Astfel se poate aprecia că președintele instanței a manifestat tact în abordarea relației conflictuale, evitând conflictul deschis și implicarea celorlalți judecători în acesta, reușind astfel să gestioneze conflictul fără ca incidența acestuia să afecteze bunul mers al instanței.

Totodată, la Judecătoria Botoșani, Secția reține existența unor neînțelegeri dintre președintele instanței și judecători, precum și între judecătorii celor două secții care funcționează în cadrul instanței, determinate de repartizarea pe secții.

Față de considerentele de mai sus, Secția apreciază justificate propunerile formulate de către Inspekția judiciară, urmare a împrejurărilor constatate în urma verificărilor efectuate la Curtea de Apel Suceava și la instanțele din circumscripția teritorială a acesteia, respectiv: inițierea procedurilor de ocupare a posturilor vacante de judecător la nivelul Curții de Apel Suceava și a instanțelor arondate; alocarea resurselor materiale necesare efectuării lucrărilor de extindere la Palatul de Justiție din Suceava, precum și la nivelul celorlalte instanțe ce necesită lucrări urgente de reparații și consolidare; suplimentarea, conform dispozițiilor legale, a numărului de experți specializați în domeniul topografie, la nivelul celor două tribunale arondate Curții de Apel Suceava; coordonarea și supravegherea activității manageriale desfășurată de președinții recent numiți în funcție de către conducerea tribunalului; efectuarea unor controale periodice la toate instanțele arondate și consemnarea rezultatelor în registrul

de control al acestora, dată fiind eficiența constatată la alte instanțe a acestor verificări; repartizarea echilibrată a atribuțiilor de serviciu ale judecătorilor și personalului auxiliar; efectuarea unor controale periodice de către membrii colegiului de conducere pentru verificarea funcționării compartimentelor instanței și consemnarea rezultatelor măsurilor dispuse în registrul de control; instruirea corespunzătoare a personalului auxiliar care desfășoară activitatea în cadrul compartimentelor de către judecătorii delegați, pentru a se asigura cunoașterea și respectarea obligațiilor ce le revin, rezultate din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești și legislația specifică; adoptarea unor măsuri pentru înlăturarea deficiențelor privind modul de întocmire a evidențelor; ocuparea posturilor vacante de judecători și a celor de conducere; asigurarea stabilității în exercitarea atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere în situația posturilor vacante temporar; adoptarea măsurilor necesare pentru înlăturarea practicilor ce pot duce la îngrădirea accesului persoanelor la justiție; stabilirea temelor în cadrul programului de formare continuă al judecătorilor și respectiv a personalului auxiliar, prin raportare la criterii care dau eficiență imediată unui asemenea demers, constând în analiza problemelor de drept procesual și respectiv de drept material care fac obiectul unor soluții de trimitere a cauzelor spre rejudecare; identificarea situațiilor în care nivelul de pregătire al judecătorilor în anumite materii nu asigură realizarea unui act de justiție de calitate și implementarea principiului specializării judecătorilor pe domenii de activitate la toate instanțele din raza Curții de Apel Suceava, precum și rezolvarea problemelor de comunicare și relaționare și rezolvarea situațiilor de criză prin adoptarea unor tehnici manageriale eficiente.

Pentru aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 40 lit. k) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți,

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art. 1 – Aprobă propunerile formulate în cuprinsul Raportului de control al Inspecției Judiciare pentru verificarea directă privind eficiența managerială și modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente de către judecătorii cu funcții de conducere, pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor, ca serviciu public din cadrul Curții de Apel Suceava și instanțelor arondate.

Art. 2 – Prezenta Hotărâre a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii cu nr. nr.1069/03.12.2009 se comunică Inspecției Judiciare și conducerilor instanțelor în vederea aducerii la cunoștință și a luării măsurilor corespunzătoare.

Data în București, la data de 03 decembrie 2009

Președinte,

Judecător Viorel Virgil ANDREIEȘ

A circular official stamp of the Superior Council of the Magistrature (Consiliul Superior al Magistraturii) is placed over the signature. The stamp features the coat of arms of Romania in the center and the text "ROMANIA" at the top and "CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII" around the bottom. The signature is a fluid, cursive script in black ink.